

(SRI B. D. JATTI)

the Corporation's earnings as well as its net profits have steadily increased as indicated below:

Year		(Rs. in lakhs)	
		Gross Earnings	Net Profit
1959-60	...	3.33	2.45
1960-61	...	4.46	3.52
1961-62	...	5.98	3.94
1962-63	...	10.40	4.85

The Corporation has, however, not been able to meet the demand towards the minimum guaranteed dividend of four per annum on its shares as it has yet to grow in strength. Even the other and older Corporations in the other States, except in one or two cases, have not been able to do so without the Government subvention. Further, there is the heavy tax liability involved. It has, therefore, to depend to some extent on the subvention from the Government to make up the deficit. The total subvention so far paid is Rs. 8.37 lakhs and this subvention is repayable to Government when the Corporation earns sufficient profits.

The accounts of the Corporation are subject to audit by the Auditors appointed by the State Government as also those elected by certain class of share-holders. The affairs of the corporation are also audited by the Comptroller and Auditor-General of India. The accounts were last audited up to end of 1962-63.

The total amount outstanding on the loan amount is Rs. 155.57 lakhs. The recovery of loans is progressing satisfactorily. The total number of defaults accruing so far is about 15 and appropriate action is being taken for recovery in all these cases.

MR SPEAKER.—Before we adjourn, may I remind the House that we are re-assembling at 3 o'clock today and continue the debate on the Motion of Thanks? The House will now stand adjourned to re-assemble at 3 o'clock.

The House adjourned for recess at Forty-five Minutes past Ten of the Clock and re-assembled at Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR FOR HIS ADDRESS

(Debate continued.)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಪಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಾಗವಂಗಳ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ಭಾತನಾಡುತ್ತ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಟ್ಟಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೌಕರರಿಗೂ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೇಂದ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಇಂಥ ಏರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿವೇ ಆದರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಏರಿಕೆಯ ಪಾಲನ್ನೂ ಅವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಕಂಡೀಕ್ಷೆ ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂರಹಿತ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಗನೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ 'ಕುರಿಬಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಆದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರೋ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದೇ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಕಾಗೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಅತ್ತರ, ಬೆಲ್ಲದ ಚೂರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಪೆಪರವೆಂಟ್‌ನೋ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕ್ಷಣಕವಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅಳುವುದನ್ನು ನಿಸ್ಸನುವ ಹಾಗೆ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿದ್ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದೆರಡು ವಕರರು ಒಮ್ಮಿನ್ನಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಒದವರ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಪ್ಪಂದವೂ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಭೂಮಿ ಕೆತ್ತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನೂ, ಭೂರಹಿತ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಬರೀ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಎಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಸ್ವತಃ ಭೂಮಿಯುಳ್ಳ ಕೊಂಡಿರುವವರು ರೀರೆ ದಿವಸವೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವಾಗ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹತ್ತಾರು ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು, ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವಾಗ, ಬರೋದ್ದಂಧನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು 'ಸಹಕಾರ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಸರಿಸಿ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ತಿಳಿದಿಡತದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂತು ರಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದೆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದು, ಅವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯ ರಾರವೆ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಿಂದ ಗೋದಿಯನ್ನು ತುಸುತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನೀವು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯದೇ ಆ ದಾರಿಗೇ ಹೋಗುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಿಂದ 14 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಬಾವಿ ಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ರೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ 14 ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದೇ ಎನಾ ಅಲ್ಲೆಯೇ ಇದ್ದು ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಾವಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದಾದರೆ ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ರೈತರಿಂದ 20-25 ವರ್ಷಗಳ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ರೈತ ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಣಮುಕ್ತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನೀರ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ)

ವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ವಿವರವಾದ ಮಾದರೀಕು ಇಲ್ಲವೆ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗಿರತಕ್ಕ ನೂರಂಟು ತಾಪತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೂವನ್ನು ಆಯಾ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆ ಹೂವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೋ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸದ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆ ಹೂ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಈ ಬಾಕಿಗಳ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರೇ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ರೈತನಿಗೆ ವಹಿಸತಕ್ಕ ವಿವರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗುವಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಕಾದಂಥ ಗೊಬ್ಬರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ವಸ್ತ್ರಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಘಾರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇರು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹನ್ನೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ವಜನಿಕ ರಕ್ಷೆ ಪತ, ನಮಿತಿಯು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ, ಅದರ ಅಧಾರದಮೇಲೆಯೇ ಬಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎದ್ದು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಶಂಕಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೇನು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಎದ್ದು ಬೆಳೆಸುವಿಗೆ ದೊರೆಯ ಬಹುದು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಎದ್ದು ಬೆಳೆಸುವಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಹಳ್ಳಿಗಾಗಿದೆ ಒದಗಿಸುವ ವಿವರವಾದ ಮಾದರೀಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ರೈಸ್ ಎಳೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದುದು. ಈವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿವರವೂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದವರು, ತಮಿಳುರು ಅಂಧರು ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೃಷಿ ನೀರಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರೈಲು ವಾಗ-ದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ರೇಲ್ವೆ ಸಚಿವನಾಗಿ ನಮ್ಮವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಚಾಮರಾಜ ನಗರ-ಸತ್ಯಮಂಗಲ ರೈಲು, ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ತಿಪ್ಪೂರಿಗೆ ರೈಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೈಲು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮೈಸೂರು ಬಜೆಟ್ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸಿಸ್ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವೆ ಅಥವಾ ನಾವೂ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆ ಮುನ್ನ ನಲ್ಲ ಇರುವ ತಹ ಭಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ನೀತಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಜನರು ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದು ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮದ್ಯಪಾನ ನೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮದ್ಯವೇದಿ ದತ್ತಿವೇದಿ ಶ್ರೀಮಾನ ಕಂಠಿಯವರು ಈ ವಿಧ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಂತೆರದಿನೇದಿನೇ ಬೇಜಾರು ಬುತಕ್ಕಂಥ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಹತ್ತಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅದೊಂದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ ಕೆ.ಪಿ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದವನ್ನೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಹೊಸವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಂಥ ಮಹಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಯೋಗ್ಯರಾದವರು.

ಇದಲ್ಲವೇ? ವಿವಾಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕಿದ್ದುಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಾಟಕಗಳೆಂದು ಇದರಿಂದ ನಾವು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಜನರು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಎಷ್ಟು ದೇಗುಲ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವಾಗುತ್ತದೆ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುವವನಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ (ಮುಂಡರಗಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸಿರುವ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ, ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಬೆಂಬಲ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ದೇಶದಲ್ಲರುವ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನೀ ದಾಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸೈನ್ಯ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಒಡಿಬಿಂದ ಹತಭಾಗ್ಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮರಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ದೇಶದ ಶಾಂತತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಒರುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಮರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂತ್ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದು ಅದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗಿಲ್ಲದೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಹೇಳುವಾಗ, ವೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆರ್ಸ್ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕದು ಅವಶ್ಯಕ; ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಮಾತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನಗಳೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರಿ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಆಗತಕ್ಕದು ಇದೆ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಪಾಂಕ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸೋಣವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅವೇಶಕಾರ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಪಾಂಕ್ಸ್, ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳೋಣವಾಗಿದೆ. 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿರೂ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚುರುಕಾದವಾಗ ವರ್ಧಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರುವ ಬೆರಗಾಲ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರುಗಾಲ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತರಾವರಿನ ಬೇಕು, ಸೊಸೈಟಿ ಸಾಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನೀರಿನ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಂಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ)

ಇದೇಶಕಾರ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರ್ಭಕ್ಷದ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಇರುವುದು ಎಂದು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರಕಾರವೆ ಗಮನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದ ಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾವರ ಕೆಲಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯ ಎಡಮಂಡ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ 30-40 ಮೈಲಿಗಳತನಕ ಇರುತ್ತದೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜೂರಿ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಹಸಿ ನೀರು ಸಹ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ದುದ್ಯೇವದಿಂದ ನಾವು ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ 1944 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಕರಾರು ಆಗಿರುವುದೋ ಆ ಕರಾರಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ದೊರೆತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದುದ್ಯೇವದ ಸಂಗತಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು, ಅಂದರೆ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಾಡಗಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಹಾವೇರಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಹಾಗೂ ಸಿರಹಟ್ಟಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮತ್ತು ಮುಂಡರ್ಗಿ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳದ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗವು ಆಗುವುದು ಎಂದು ಈಗ ಸಾಧಾರಣ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದುದ್ಯೇವದಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುವುದು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಪಾಜೆಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಭಾಗದ ಎರಡು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಭದ್ರ ಕೆನಾರ್ ಪಾಜೆನ್ಲಾಹೆಟ್ಟು ನೀರು ಇರುವುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಶಯ ಕಂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಈಗ 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸತತ ಬರಗಾಲ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಾವೇರಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಸಿರಹಟ್ಟಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಂದೆಗೆರೆ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗ, ಕೊಪ್ಪಳದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು—ಇಲ್ಲಿ 50-60 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಜನರು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಪತ್ತಿವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ನೋಸುಟಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು; ತಕಾವಿ ರೋನ್ ವಸೂಲಿಗೆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಜನರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅಭೀನರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟು, ಅವರ ಜೀವನ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ, ಅವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿವರು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಸರಕ. ರೆಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿತ್ತ ಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತುಂಗಭದ್ರ ಕಾಲುವೆ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏಷ್ವರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಪಾಜೆಕನ್ನೂ ಮೇಜೂರಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಹು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಜನರ ತರಫಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಲಾರವೆ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಕೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರ ವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವೆ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಈ ಸ್ಕೀಮಿನ ಸರ್ವೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ದಮೆಯಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಾಯುತ್ತಿವೆ, ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉಪಯೋಗ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮೈಸೂರಿನ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಸರ್ವೆ ಸಹಿತ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಷ್ಟು ಬಡಬೆಟ್ಟನ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಕೆಲವೂ ಮೈಸೂರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂಬ ಇದೆ. ಅವನ್ನೂ ಹೋದ ವರ್ಷ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಿ ಬಡ್ತಿ ನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ, ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಪ್ಪಳ, ಶಿರಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಇವೆ. ಅವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅಪುರ್ವ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೋಷ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ, ಸರ್ಕಾರವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಸ್ಪೀಷಿಯಲ್ ಮೆನ್ಯೂರಿಯರ್ ಡಿಪ್ಟಿಬ್ಯೂಷನ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಇದೆ. ಅದು ಏಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 5 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಯಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ತಾ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶಹರದಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹರಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ, ಬಡಜನರಿಗೆ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಟ್ ಫೆನಿಲಿಟಿ, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ರೂಲ್ಸ್ ನ್ನಲ್ಲಿ, ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವವರ ಮಾಪಾಳು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗದುಗಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಸಾರಿ ಸಹ 53 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದೇ ಹುಬ್ಬಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖನಿವಾಸಿ ವರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಫಾರನ್ನು ಬಂದಿತ್ತು ಅದು ದೆವುಪ್ರಮೇಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಆಗಲೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿವೆ. ಇಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಡಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಕೋರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೂ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಸ್ ನಂಜೈ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪೂರ್ಣವು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಅವರು ದಿನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಳು ಒಂದುವರೆ ತಾಳು ಬಂದು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದ ಕೆಲಸವೂ ಸುಯಾರಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವರು ಕೆಲಸಗಳ ದೀರ್ಘೋಪದೇಶ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಜಜ್ಜಿಗಳ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಲ್ಲ ಅದರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಸ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಸ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಬಾಕಿ ಕಡೆಯೂ ಹಿಗ್ಗುಮೇ ಇರ ಬಹುದೇನೋ, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಾವ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದೆಂದು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಸಹಿತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ವಿವೇಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ವಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—Mr. Speaker, Sir, in the Motion of Thanks we are discussing the Governor's Address and the policy statements. At the outset I would just like to dilate upon certain motions, because some honourable members casually asked us as to why we did not stage a walk-out when the Kannada speech was being delivered.

Mr. SPEAKER.—It was never asked on the floor of the House. If it was asked outside, it need not be brought it here.

Sri B. P. KADAM.—We the members of the Samithi coming from the Marathi border area have no ill-will against the Kannada language. We have every respect and live for the Kannada language. And I look at it as a language of my brothers and respect it as our own. * * * *

* * Expunged as ordered by the Chair

Sri B. P. KADAM.—The Chair may delete it.

Mr. SPEAKER—I will delete it

Sri B. P. KADAM.—The Hon'ble Member who moved the Motion of Thanks said that this country has really very fine to have a Constitution of Democratic socialism and that the theory of Socialism had further been expanded in the Congress sessions at Avadi and Subhashwar. Then, he raised a frontal attack against Soviet Russia stating that Soviet Russia, in spite of its progress, is a Communist Dictatorship. The Hon'ble Member is not here. I feel he would have done well to visit Soviet Russia and understood it. People there have liberty to do everything, to have everything but they have no liberty to exploit others. That is the only one thing denied to them. That is why Soviet Russia could have all-round progress. In spite of Western Imperialists, this is the first country which has been able to send its own Sputnik to the Moon. I will not dilate upon that.

I will dilate a bit upon democratic socialism achieved in this country. We have been free for the last fifteen to seventeen years. What is the gain of this democratic socialism? With all that this is the only country whose human beings are fighting with dogs for a morsel of food. We know that just outside the compound of rich people's homes, in the City, there are children and elderly human beings waiting with dogs for thrown out bones. While coming from the railway station, we

**** Expurged as ordered by the Chair.
see dogs fighting with children for a morsel of food. This is the picture we see even after sixteen years of democratic socialism. What have we done, except having a Constitution with a preamble promising equality, democratic justice and Socialism? There is nothing further than that.

Our *per capita* income has been shown to have risen a bit, but the standard of living has fallen. India, with all that is the country with the lowest standard of living in the entire world. India with all its boasts, is the lowest *per capita* milk consuming country in the world. India is selling sugar to the foreigners at 51 nP. per kilo and selling in the internal market at Re. 1 and 30 nP. India is the lowest sugar consuming country in the world. In India the *per capita* consumption of sugar is three pounds, whereas, the *per capita* consumption of sugar in England is 40 lbs. In the villages, what is the sugar distribution per head? Hardly it is 100 grams or so. We have known how women with their babies stand in queues for getting their necessities. What is the democratic socialism achieved here which the Hon'ble Mover of the Motion of Thanks was expanding? We should first better realise the conditions here.

What is the rural indebtedness existing at present? Before the British quit India or at the time of their quitting this country's *per capita* rural indebtedness per family was Rs. 70. Today, the Government report says it is about Rs. 200.

Sir, taxation is the highest in this country. With the advent of the first Five Year Plan, when all-round failure was there, our leaders said that we are having a Second Five-Year Plan. When the Second Five-Year Plan failed to give us food and we are still begging all over the

world with a begging bowl, our leaders said that we would have a Third Five-year Plan. In the middle of the Third Five-Year Plan, we are being told that we are going to have the Fourth Five Year Plan. Thus, these Plans will go on to the Vth plan.

SRI D. DEVAR JURS.—I should like to know whether Russia is not importing food-stuffs.

SRI B. P. K. DAM.—I know Russia has imported only this year. But the Hon'ble Minister who once hailed Russia should know under what circumstances they had to import. Mr. Krushchev has given answer to his critics; only on account of atmospheric conditions the wheat grown there was spoiled by frost and so they had to import.

If we assess the progress made under the Third Five Year Plan, as stated in the report there is hardly any progress in agriculture sector. In all the sectors though a lot of money has been spent, the expected results have not been achieved. Under the Third Five Year Plan it was necessary to raise the taxation measure to the tune of about 1,100 crores. But now the Government succeeded to raise the taxation measure to 2,500 crores. This is the only sphere wherein we are making progress. The prices are raising and the Governor has filed to make a reference to it. The rich are getting richer and the money that has been spent under the Five Year Plans has benefited only 20 per cent of the population and the remaining 80 per cent have been suffering. Even our Prime Minister Jawaharlal Nehru has expressed this view and he is deeply grieved at it. What is the per capita income? When Dr. Lonia quoted the figure as two and a half annas in the Lok Sabha, the Hon'ble Finance Minister stated it was seven annas and the Prime Minister as twelve annas. Even the great leaders have not been able to reconcile themselves with the progress made. This is the fate of the democratic socialism and this is the fate of our democracy and the mover of Motion of thanks should note all these things.

Coming to the solution of the border problem I feel the Governor would have done well by demanding a speedy solution of the merger of the Border Marathi speaking areas in Maharashtra and Border Kannada speaking areas in Karnatak. In 1956 the Governor in his speech in the first December session of the Legislative Assembly after reorganisation, made a pointed reference to the effect that the Government was seriously considering the merger of the border Kannada areas of Kasargod, Adoni, Akkalkot, etc., in Karnatak. I was there in the Assembly and we stated that equally the border areas of Karwar, Haliyal, Supa, Belguam, etc., should be merged in Maharashtra on the same principle, i.e., taking village Language and contiguity as an unit. Referring to that the Hon'ble Chief Minister Sri S. Nijalingappa stated that, that question was receiving his attention and he was in correspondence with the Governments concerned and he for one would not object to the first demand. Nearly seven years have elapsed and even after this period the Hon'ble Chief Minister has not been able to do anything. That itself shows how weak, and indecisive this Government is. Therefore I say that the Governor ought to have at least expressed his regret over this question.

(SRI B. P. KADAM)

Today, what is the condition of the people in the border areas? They are nothing but slaves. The report of the four-man committee has been furnished long ago but nothing has been done so far. There have been serious atrocities committed on the Marathi people in the border areas. I stated in 1956 and twice earlier in this session that one Narayan Kurdever who was carrying on "Kirtans" in Marathi on the Government prohibition policy and getting assistance was denied all facilities to do his job in Marathi. When he said that he could not speak Kannada and the people could not understand it, the Government told him to stop his "Kirtana" and it was stopped. I stated that a very important Marathi school in Karwar taluk at Kadi ban was being throttled. Very near the school permission has been given to open a saw mill to a big man and that is how the Government have throttled the running of the Marathi school. No opportunity is given for the employment of Marathi knowing people; all facilities have been denied to them. There has been no Marathi A.D.E.I. in Karwar District for the last 3½ years. All the circulars to Marathi schools are sent in Kannada. The people in those areas do not understand Kannada. The people from Supa Taluk represented to the District School Board that they required Marathi schools at Anbe and Nujji and the Tahsildar was requested to submit his report. He submitted that there was need to have Marathi schools there. Even though 16 months have elapsed, nothing has been done. Even the Hon'ble Education Minister is keenly interested in throttling the Marathi schools. He nominated the school Betterment Committee in the place of the former District School Board N. Kanara District. When the proposal was in the air, I gave a representation that in the border areas, the interest of the Marathi schools must be safeguarded and I gave a list of names and requested that at least some among them might be nominated on the committee. He has done nothing not even one is nominated. There is not a single person from Karwar, Supa and Haliyal on that Committee to protect Marathi interest. From Supa there is none on the Committee. One person whose mother tongue is not Marathi has been nominated from Haliyal. The person nominated from Karwar is an enemy of Marathi and has been throttling the progress the Marathi language. That is why I say that we the people in the border areas speaking Marathi have been virtually treated as slaves in this State and by this Government. All these days we have agitated non-violently and in a very peaceful manner to get our areas merged in Maharashtra. Still we have not been able to achieve our object and a speedy solution is not forthcoming. If this sort of attitude continues, the people will be compelled to take to other means. We are not the people to submit ourselves to slavery. If the legitimate agitation carried on in a peaceful way is not respected, then other ways are open to them. I say with all respect and I am going to send a copy of my speech to the Hon'ble Home Minister of the Government of India.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Members' time is over.

Sri B. P. KADAM.—I may kindly be given two minutes more. So far no member from my side has spoken.

Mr. SPEAKER.—I can give more time provided the whip of the member mentions it. How can he think that he is the only person speaking from his side? There are other members who want to speak. I have no objection to give him more time provided his whip is prepared to count the time allotted against his party. I am receiving slips from the party as well as from members. There must be some co-ordination. I will give time; I have not refused but there must be some restraint on the part of members.

Sri B. P. KADAM.—In the Bhalki taluk, the Marathi people have been denied facilities in the Secondary English schools and the hon'ble Member coming from that area tried his very best to present his case for a new school. He approached the Education Minister not less than 50 times, sent nearly 100 telegrams to the Director, Secretary and Minister for Education and the Education Minister is fond of saying: 'the matter is being considered'. This is how the interests of the Marathi areas are being totally neglected by an unsympathetic Government and the people of the area are living in an atmosphere of sheer slavery.

Sir, the development of the border areas is being awfully neglected. Even though there is a Rural Communication scheme to have 50 miles road for each taluk since 1959 in Karwar, Supa and Haliyal, nothing has been done. In Karwar Taluk only 2½ miles road work has been taken up and in Supa and Haliyal, nothing has been done. The road from Sadashivagad to Londa is closed since 5 years. Not even a single work pertaining to minor and major irrigation has been taken up. Everywhere, we are neglected. The Finance Minister may turn round and say that the port is being developed. We are not concerned with the port; it is for somebody's benefit. I am mainly concerned with the rural development of the area. I say that the area is being neglected with a vengeance.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—That is the only language to which the hon'ble Member is accustomed. Irresponsible statements would not help.

Sri B. P. KADAM.—We are speaking with full facts and sense of responsibility. What else can we do?

Sri B. D. JATTI.—You can resign and get out.

Sri B. P. KADAM.—When the time comes shortly we will go to Maharashtra with our territories. We are not imbeciles.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I rise to a point of order. When a Member is placing his grievances before the House, is it right on the part of the hon. Finance Minister to get into a temper and shout 'resign and go'. Who is the person to ask him to go. It is the Speaker. If a Member is not behaving properly, the Chair can call him to order and if he persists, he can direct him to leave the House. With all his experience, knowledge and wisdom, both as Minister here and Deputy

(SRI C. J. MUCKANNAPPA)

Minister in the Bombay State, it would be a sad thing indeed, if the Finance Minister were to lose himself so soon and order people to resign. Who is he and what is his status in this respect ..

Mr. SPEAKER.—Points of order have to be brief. I understood the point.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the Finance Minister has presented the budget in the morning and in the afternoon he has lost his temper. He should have patience enough to face the music.

Sri B. D. JATTI.—I am prepared to face the music. The point is that if the hon'ble Member is not prepared to stay in the Mysore State, he has the liberty to go Maharashtra and live there.

Sri B. P. KADAM.—Is the Finance Minister right in asking me to resign and get out? Who is he to direct me? What is the offence that I have committed here? I want an emphatic reply from the Chair just now.

Mr. SPEAKER.—Has the hon'ble Member any precedent to show that he can compel or direct the Chair to give a reply on a point of order on the spot? A serious point of order has been raised and raised with a great deal of emotion and temper. I want the temper to cool down. I will take time and give my considered ruling at the appropriate time. But the hon'ble Member cannot order me in the manner he is doing.

Sri B. P. KADAM.—Have I not got the right to seek the protection of the Chair when I am insulted and asked to get out by another Member. Who is a Minister? Is it not a matter of privilege?

Mr. SPEAKER.—If anybody is asking the Member to get out, I am here to protect him.

Sri B. P. KADAM.—I have raised a point which the same Governor referred to in his speech in 1946. It is a consistent and a relevant point but the hon'ble Finance Minister instead of bearing with me has lost his balance. I can only say that such an attitude will have serious repercussions...

Sri B. D. JATTI. We are accustomed to such threats. Let not the hon'ble Member repeat them.

Sri B. P. KADAM.—I have every right to present my viewpoint. But I cannot be insulted in this manner.

Mr. SPEAKER.—I cannot tolerate anybody being subjected to insults.

Sri B. P. KADAM.—Then let the Finance Minister apologise.

Mr. SPEAKER.—Members must not be very sensitive in a Debate. If Members use a strong language, they must be prepared to receive back in equally and even stronger language. After all, what is the meaning of 'Debate'? The question has been raised whether the Finance Minister was right in saying 'resign and go' 'Resign' does not mean 'resign from the House'. He has no right to ask somebody else to resign.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Finance Minister definitely asked the Hon'ble Member, Sri Kadam, to resign from the House and go to Maharashtra.

Mr. SPEAKER.—I am entitled to have a patient and respectful hearing. The hon'ble Member should not interrupt in this manner.

I was saying that, if anybody said 'resign and go' it has not a reference to resignation from the House but that the Member should leave the State. It is not an order to leave the House. Who is the person who can send anybody outside the House? Even the executive, that is the Government, have no such right. Even a Minister cannot pass such an order. Of course, under certain conditions I can ask a Member to leave the House, now that I am fortified with a sergeant-at-arms (*laughter*). I am trying to see that such a situation does not arise. Here when somebody is asked to resign, it means that it should be done voluntarily by the Member concerned. No one can force the Member to resign if he does not want to. Hence it only amounts to a suggestion to resign. Have not the Members of the Opposition asked the Members of the Treasury Bench to resign? Are they competent to force them to resign?

Did not some of the Members yesterday suggest that the earlier the Education Minister resigned, it was better? What kind of a language is that? I therefore, rule that there is no point of order.

4 (O P.M.)

SRI B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Sir, was it not a contemptuous remark from the Finance Minister?

MR. SPEAKER. That is something different from the point of order. Sri Sunthankar may please advise his friends that there is no point of order.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, why should another member be asked to advise? The chair may advise you and not another member.

MR. SPEAKER.—He has got a right to advise at my instance and at my instance the member can also advise.

(*Laughter*).

SRI B. P. KADAM.—Sir, I leave the matter at that. The public at large will pass the verdict on the Minister for Finance. Even though I have no protection here, the truth will be realised elsewhere.

Sir, there was a measure to extend the tenure of land surcharge. I do not know what has happened to that. I heard some whispers that it has given a decent burial. If it is so, it is better. Government will do well to do away with this measure which was causing so much of harassment to the agriculturists.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

MR. DEPUTY SPEAKER.—The hon'ble member may conclude now without going to a fresh point.

SRI B. P. KADAM.—Yes Sir, I conclude.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾರ್ತೀಮಠ (ಶರಣಪ್ಪ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯತೆಗೆಸುತ್ತಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಸಂಯುಕ್ತಾವಿಲೇಶನಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕವೆ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣ ತುಂಬಾ ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು: ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಗುಗೊಳಿಸಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅವುಗಳ ಪೂರ್ಣವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪಮಾನವುಂಟಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ: ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಟನೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾಷಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಅದರಂತೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಚೀಣಿ ಯು ಬಂಡವಿಟ್ಟಿದ್ದು ದನ್ನು ಸ್ವಗತಗೊಳಿಸಲು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ: ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಯುವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿದಂತಹದ್ದು 1,97, 146 ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು 83, 802 ಗ್ರಾಂ ಬೆಳ್ಳಿ, ಕೂಗೂ 331, 67 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣ ಬದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕರಿಗೆ ಸುಮಾರು 1. 73 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತದ ದಾನ ವಸ್ತುಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂದೂ ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಯ ರ್ಯಾಪಲಿನಿಂದ 10, 81 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದು ಇನ್ನು 80, 000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚೀಣಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಬಹುವಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲು ವಿಚರಿಸಲಾಗಿದ್ದದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯಾರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಆ ಸೇವಾ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಏನು ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋದವರ ವಿಚಾರವೇನೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸದೆ ಇವರು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎವನ ಸೇವಾ ಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರಕೂಡುವಾಗಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯಾರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ: ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಾಗಿದೆ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 44 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚಿಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯವಾದ ಹಣವೆಲ್ಲವೂ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಶ್ರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಬಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹಾವೇರೂ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದ್ದೆಂದು ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ಒಂದಾರ್ತ ಈ ದಿವರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷವನ್ನು ಇಟ್ಟುಮಾಡಿದಂತೆ, ನನಗೆ ಆ ಶ್ರಾವತಿಯು ಫೈಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಾ ಬಂದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಗಿರಬಹುದು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಷ್ಕಾರಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಸುಸ್ತುರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿಕಾಕಲು ಶ್ರೀ ರಾಮ ಅವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಣವೇನೂ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರು ಸರ್ಕಾರವೆಂಬಗ್ಗೆ ಬಣ್ಣ ಎಚ್ಚಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಇಂಥ ಮುಚ್ಚುಮರೆಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇ ತಪ್ಪಿತನ್ನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಅಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವರೆಗೂ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೆಂಬುದು ಚೀಣಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಸಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ನೂತ್ನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸದಿಗಳೂ ಹೊಳೆಗಳೂ ಹುಯುತ್ತಿವೆ.

ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪಶೇಕ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ್ಪಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವೆ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ವ್ಯವ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಶೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರವಾದ ನಂಗತೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಮಳೆಯಾದರೂ ಎತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ? ಈ ದಿವಸ ರೈತನಿಗೆನು ಉಪಯೋಗವಾದಂತಾಯಿತು ? ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ಮೊದಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೃಹರಕ್ಷಣಾ ದಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ : ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊದಲು ಈ ಗೃಹರಕ್ಷಣಾ ದಳಗಳು ಮುಂಬೈರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಈಗ ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ದಪ್ಪಟ ಪೋಲಿಸ್ ಅನ್ವೇಷಕರಾಗಿ ಜನರಲ್ಲರ ಹುದ್ದೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಕಮಾಂಡ್‌ಮೆನ್ಟ್ ಜನರಲ್‌ರಾಗಿ ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿರಲಾರದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಈಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟಿದೆ. ನಾನು ಅದರ ಅಕ್ಟಿನಿಷಿಯನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಯೂನಿಟಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆಷ್ಟು, ಬಿಟ್ಟರೆಷ್ಟು ? ಇಂಥ ಗೃಹರಕ್ಷಣಾ ದಳಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಾದರೂ ಏನಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಅದೇನು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅಧಾರದ ಮೇಲೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತೋ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೇ ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಗೃಹರಕ್ಷಣಾ ದಳಗಳಿಗೆ ಚೈನಿಂಗ್ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದ್ದ ದಳಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಣ್ಣಾವರ ಜನರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದಾಗ, ನುಮಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದಾಗ, ಬಾಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಪಾಟೀಲರು 4 ಜನ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕೂಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 20 ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜೀವನಹಿತ ಸುಟ್ಟ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಗೃಹರಕ್ಷಣಾ ದಳದವರೇನು ಮಾಡಿದರು ? ಅಗ ಎಫ್. ಸಿ. ಸಿ. ಪೋಲಿಸ್ ಪಡೆ ಏನುಮಾಡಿತು, ಅಲ್ಲೆತ್ತು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷ ಕಳವಳವುಂಟಾಯಿತು. ಜನರು ಯಾವರೀತಿ ಜೀವರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಪೋಲಿಸರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ದಕ್ಷತೆವಹಿಸಿ ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ; ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೂ ನಾನೂ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರಾಯಿ ಮಾಮತ್ತ್ವದಿಂದ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 4 ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರುಮಾಡಿದರೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗೆ ಲಂಚಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ 150 ಮಂದಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕನಬಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಯಾವರೀತಿ ಜೀವನಬೇಕು ? ಇದನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಮಾಮೂಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಕುಡಿದೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬತನಿಗೆ ಭಾರತಮಿಲನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 12 ಅಣೆ ದಿನಕೂಲಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಎರಡುಹರ್ಷಗಳಹಿಂದೆ ರಿಟೈನ್ ಮಾಡಿಸಿವೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬಟ್ಟೆಸಾರಾಯಿ ಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಾ ಈಗ ನಾಲ್ಕೈದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿವಂತನಾಗಿ 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚೆಂಬಳುವಂಥ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗನ್ನು ಕೂಲವಾದ 5-6 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರೆ, ಪೋಲಿಸರೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರೆ ? ಗೃಹರಕ್ಷಣಾ ದಳ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಎಫ್. ಸಿ. ಸಿ. ಪಡೆಯವರು ಏನು ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವರೆಂದು ಎರಡುಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲಿಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗಿರೆ ; ಅದು ದೊರೆಯುವಂತೆಯೂ, ಪೋಲಿಸರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ)

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಂಡಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ವರದಿಯು ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು, ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಮೊದಲು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅನಂತರ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾಣ ಶಿವಪ್ಪನವರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ತುಂಬ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗೃತ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿಯೂ ಇವುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಳಂಬವಾದದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎದ್ದು ಜಾಗೃತ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದನಂತರ ಶ್ರೀಮಾಣ ಕೊಂಡಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವಕಾಶ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡದೆ ಸದ್ವಿಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಷಯ. ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 1.12 ಲಕ್ಷ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ 5-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೆಂಪ್ಲೀಸರನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಾಕು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಬೇ ಇರ ಪುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆ ಈಗ ಡಬ್ಬಲ್ ಆಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿವ್ವರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಧಾರವಾಡದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬಾಸಗೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮೇಲೆ ಹೊರತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ, ವರದಾ ನದಿ ಮತ್ತು ಮಲ ಪ್ರಭಾ ನದಿಗಳು ಸಕಾರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಐವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಾಕಾರ್ಯ ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವೆರಡು ಆದಂಬರವೇ ಹೊರತು ಯಾವತನಕ ಕೆಲಸವೂ ಇದರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನೀರೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರವೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜನಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಇವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳ ಸಪ್ತಾಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೆ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದ ಸುಮಾರು 230 ಅರ್ಜಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 40 ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಪೀಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹೆಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ)

ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಬನ್ನು ಎಂಟು ಮೈಲಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರು ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಆತ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಟಿಕೆಟ್ ಅನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಟಿಕೆಟ್ ಈ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ, ಇದು ಬೇರೆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಿ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಬಸ್ಸಿನಿಂದ ಇಳಿದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರೆ; ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು? ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಟಿಕೆಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ದಂಡನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೇ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಾನಿನ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಏನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೇನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಎಷ್ಟೋಕೂ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಟೆನಿಸ್ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಒಂದು ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಡಿನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ರಿಹೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ರಿಹೇರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬೇಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಉದಾಸೀನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ತರಬೇತಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜವಾನರವರೆಗೂ ಯಾರಿಗೂ ಹದಿರೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಸ್ತಿ

ಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿಯ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಪ್ರಮೋಷನ್ ವೇಕ್ಸಿನಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದು ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಮೋಷನ್ನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯಾಗಲೀ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದಂತಹ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕವರ್ಗ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ನರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ರೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ರೆಕ್ಟರುಗಳೇ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಅನುಮಾನ ಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಪೋಲಾಗದೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಆ ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ಹುಡುಗರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಮೂರು ಹುಡುಗರು ಆ ತರಪೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಬಾರದು. ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೀರಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-3 P.M.

Economic aid ಎಂದರೆ ಕೋಳಿ, ಎಮ್ಮೆ, ಹಸು, ಇವುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಳಿ, ಕುರಿ, ಎಮ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನ ಅರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಸುಬು ಬರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದುದಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಳವಡು ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೇಲೂರು ಮತ್ತು ಹಳೇಬೀಡು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ನಾನಾಕಡೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹೆಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ)

ಇಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇವರು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಬೀಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಲೈಟುಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಮಂದಿರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐವರು ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹನಟಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬೇಲೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗ ಬೇಲೂರು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಬೀಡಿನ ಜನರು ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಮಾಡಿ ಪ್ರವಾಸಮಂದಿರದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಬೀಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪಂದನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು upper grade rest house ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಥಮ ವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾ.ವಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಜನರಂ ಬಾದಿಮೀಟಿಂಗ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ವರದಿಯಂತಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾವರಿ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಬಂಡವಾಳವೆಷ್ಟು, ಕಾರ್ಖ, ಮೇಜು, ಎಷ್ಟಿವೆ, ಹಳೆಯ ಗೋಣಿಚೀಲ ಎಷ್ಟಿವೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೂ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಕ್ಷಣಾನಿಧಿ, ಯೋಜನಾಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪತ್ತು ಬಂದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಆದಳತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷವೂ ತನ್ನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಧಿಕ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಳತ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪತ್ತು ಬಂದಾಗ ಪ್ರತಿಪ್ರಜೆಯೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಕರ್ತವ್ಯ. ಇಷ್ಟಾದರೂ 'ಉರು ದೊಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಹೋದಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡಿಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದರು'. ಎಂಬಂತೆ ದೇಶದ ನಾಯಕರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೋಭಾವವಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ಹಣಕೊಡಿ, ಚಿನ್ನಕೊಡಿ, ಬೆಳ್ಳಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಾದಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು. ದೇಶದ ಜನತೆ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ದುಡಿದರಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂ ದೇಶದ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸರಿಮಾಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ತೆರಿಗೆಯೆಲ್ಲಾ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವೇಕೋ ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡದೆ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಅನೇಕ ನಿರ್ದೋಷಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಕುಣಿತಕ್ಕೆ, ನಾಟಕ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅನೇಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಹೀವುವುದು ಪೋಲುವ ಮಾದರಿವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಯೋಗವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಆದಳತಗಾರರ ಕೈವಶವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಹಾವೆಲ್ಲ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭ

ದಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ದೇ ಅವರು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೂವಿನ ಹಾರಾಕಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಲಪಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ವಥಾ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡು ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ, ಸರ್ವ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ಆದಾಯ ಏನಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತತ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕು, ಸ್ಕೂಲ್ ನಡೆಸಬೇಕು, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು, ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸದ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದು ತಿಕ್ಕಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ-ದಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ. ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ-ದವರೆಗೆ ನಡೆದ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ ದುಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಸ್ತತ್ಯ ನಡೆಸುವ ಕೆಲಸ ಸಹ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಂಥ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವಸಾನ ಕಾಲ ಬಂದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿನವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪೇರ್ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ, ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಹಣವನ್ನು ಕಬಳಿಸಿ, ಹಣ ವಾಪಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ನೂರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆ. ಅಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅವಸಾನ ಕಾಲ ಸಹ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಧಾವಂತರಲ್ಲದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣ ತಾವೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮೋಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಪಿಸಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಪೈನೋರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಯುಕ್ತರ ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವದೇ ವಿಧವಾದ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ಲಂಕೇಟ್ಟನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಇದೆ. ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕಸಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹೊಸರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯನುಮತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಂಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯನುಮತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹೆಚ್. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಈ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಶ್ಯಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಈಚೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ? ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಶ್ಯಾಸನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈಚೇರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರ ಭಾಷಣ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ, ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಮಾನ ಆಗದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಮಹಾ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡರೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri J. P. SARWESH (Serum).—Mr. Speaker, while welcoming the Address of the Governor, I wish to say a few words regarding the welfare of the backward classes of State. In his speech the Governor was pleased to state :

“ It is the endeavour of the Government to raise the level of these Backward Classes to the level of the general community as quickly as possible and the various schemes that are being implemented for their benefit are oriented to achieve this object.” We are quite aware of the schemes that are implemented in the villages and talukas of our State. In Talukswith a lakh of population we are distributing to one or two families, one or two bullocks and some chickens. By that we cannot say that we can solve the problem of the Harijans. The Harijans and the Backward Classes are people who are economically enslaved. The first object of the Government should be to release these enslaved people from economic exploitation. I want the Government to give proper attention to this problem. My suggestion is that Government must formulate such schemes by which these Harijans and the weaker section of the community will be able to stand on their own legs. In a Taluka, Government should choose ten villages and in those ten villages all the cultivable land should be purchased by Government and entrusted to co-operative societies of which these weaker sections of the community should be the members. By that, Government will be permanently relieving them from exploitation and will bring them to the level of other communities. If that is not done, by merely giving Rs. 50 or 60 we cannot solve this problem and this problem of the economic emancipation of these people will remain as a permanent problem. The schemes that the Government have at present are not at all beneficial to them. These are poor people when they get a grant at the taluk level, even before they reach home they sell away whatever they get and spend the money. Some of us have experience of this. So I suggest that serious attention should be paid to the solution of this problem and such schemes should be adopted which will really help to raise these weaker sections from their present poor condition

Then, Sir, the Scheduled Caste Hostels run by the Social Welfare Department are in a very pitiable condition. There is the Education Department spending crores of rupees on the education of the people. I ask why should the Education Department not provide from their own

budget for the education of Scheduled Castes. Also the maintenance of these hostels should be handed over to the Education Department from the Social welfare Department which is spending only a very meagre amount on these hostels. Last year they spent only Rs. 50 lakhs and out of that they spent Rs. 38 lakhs for the maintenance of these hostels. That is why I say that it is necessary that these hostels should be taken over from the Social Welfare Department and run by the Education Department.

Then, Sir in my area which happens to be a very backward area, there are no industries at all. The one main industry is the M. S. K. Mills which the Government have financed recently and posted a Managing Director. A majority of the members of the Board have passed a resolution that the present Managing Director should be removed, but I find the same man is kept as Managing Director. He comes to Bangalore and goes back in his own car. He makes very frequent trips to Bangalore and back in his own car and he gets the highest T. A. and D. A. in the whole State. Even the Managing Director of Bhadravathi Works does not get so much T. A. and D. A. as the Managing Director of the M. S. K. Mills. There is a motor car belonging to the M. S. K. Mills. They spent nearly Rs. 40,000 for its repair, but he does not use it for his trips to Bangalore and he uses his personal car. The Mills have asked for another loan of Rs. 50 lakhs from Government. In this connection I would suggest that Government should ask them to set things right before giving any loan. Otherwise all the amounts advanced to them would be a waste.

Regarding the cement company at Wadi for which licence has been given to A. C. C. we hear that the company has not come up till now.

In the field of minor irrigation, our area is very backward and it needs special attention. Several times whenever the Minister for Public Works visited the area he said that the Government would give special attention to our area, but unfortunately the roads are in the same primitive condition. As regards irrigation facilities, there are several tanks which need repair. The Deputy Minister promised that he would see that proper attention was given and that funds were provided, but up till now things are as they were and nothing has been done.

Regarding the milk supply scheme sanctioned by Government it is not implemented up till now. Milk schemes were sanctioned for Gulbarga and two other Districts and we hear that the scheme has been implemented in those districts but in Gulbarga it has not yet been implemented.

Regarding hospitals, out of 24 hospitals in our district, 17 hospitals do not have doctors and those hospitals are run by compounders and nurses. We can very well imagine the pitiable condition of the patients in those hospitals. I want that Government should see that prompt attention is given to this problem.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ನಿರಾ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂರುದಿನದಿಂದ ಕಾದದ್ದಕ್ಕೆ ನಮಯ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತ ನಂತರೇಷ್.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದೇಶದ ಅಗು ಹೊ ಗುಗುಳು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆನಗ್ಗ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ 55 ಪೇಜುಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತಿ ಗೋಚರವಾಗಿ, ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹೊಸ ಉದ್ಯಮ ಹೊಂದುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು : ಇದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಬ್ಯಾಲನ್ನು ಪ್ರೀಟು ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇದು ಒಂದು ಕರಟು ಪುರಾಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ : ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 55 ನಿಮಿಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ; ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು, ಅಷ್ಟು ಆಪ್ಯಾಯಮಾನ ವಾಗಿತ್ತು. ಜಿತ್ತಿಯವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ಹೃದಯ ವಿಘಾತವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

5-00 P. M.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಿರಸಪೂ, ನಿರಾಧಾರವೂ ಇದ್ದದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಂಡು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡುತ್ತ. ಹೊಕ್ಕು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದವನನ್ನು ಹಳೆಯ ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣು ಕೂಡು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಯಕೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೊಕ್ಕು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನ ಹಳೆ ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷಿ ಅಂತಹ ಬಯಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದು ನಾಚಿಕೆ ಗೇಡು. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗದವರಾದರೂ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಆದುವವರು ಅಡಕೊಂಡರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲ ಹೋಗಿ, ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಹೊರಟರೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಕುಡಿತದಿಂದ ಜನ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಭಟ್ಟ ಶರಾಬು ಓಡಿದು ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಪಾನಸುರೋಧವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಸರಕಾರ ಪಾನಸುರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಅಮೇಲೆ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಣವಾಯಿತು ಎಂದು ಬರೆ ದಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ತೀರ್ಣವಾಯಿತು ? ಯಾರು ಏನಾದರು ? ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಏನೋ ಬಂತು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಏನು ? ಅದನ್ನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿ, ಜನತೆ ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—Did the Hon'ble Member make any personal allegation against the Governor or any insinuation against him ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Absolutely nothing, Sir.

MR. SPEAKER.—I will have it examined.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Where? * * *

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member must remember that the Governor is a constitutional head and reflection should not be made against the Governor.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is not a reflection. I am just telling what is going on.

Expunged as ordered by the Chair.

Mr. SPEAKER.—If the Hon. member says the Government is so, I do not mind because the Government will defend itself and the tradition of very good House is that no reflection should be made upon the Governor. * * *

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Please go through the proceedings as to what I have said.

Mr. SPEAKER.—That is why I called upon the member first to say if he has done so.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Chair must see in what context I have said.

Mr. SPEAKER.—Whatever might be the context, I can conceive of no context wherein personal motive could be attributed to Governor.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—* * *

Mr. SPEAKER.—* * *

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—As head of the State.

Mr. SPEAKER.—As Head of the State he is a Constitutional Head.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—There is nothing personal against Sri Jayachamaraja Wadiyar.

Mr. SPEAKER.—Nor do the member hold any such feelings against him?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I cannot say that here. I cannot say what I am feeling. My feelings may be different.

Mr. SPEAKER.—I have no concern about the feelings the member expresses outside.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I have not expressed anything against the Constitutional Head.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಲಿಬದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲದೆಮೇಲೆ, ಅಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ಹೊಸರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ? ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಹೇಳಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದುಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಒಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ನನ್ನ ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದುಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಕೇರಂ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವನ್ನು ವಿಧ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ವಿಷಯ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ 3-4 ದಿವಸ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದರ ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆ. ಎಂ. ರಾವ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಹೇಳಿದರೆ ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಮಂತ್ ಕೂಡಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾಯಿ ಕೊಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಕತ್ತೆ ಕೊಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ರಕ್ಷಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೋರ್ಟ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಅಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ 17 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಏನಾದರೂಮಾಡಿ ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ವಂತ್ರಿ ವಂದಲೆ ದ್ವಾರಕಕ್ಕೆ ವಂತ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಸೂರಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒನ್ನಾ ವಂತ್ರಿವಂದಲೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಕೇರಳದ ಗೃಹ ವಂತ್ರಿ ಚಾಕೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು. ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಕನಡಿ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆಸುತ್ತೇವೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೀತಿ ಪತನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಕಾನ್‌ಫಿಡೆಂಷಿಯಲ್‌ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರು ದಿವಸ ಆದಮೇಲೆ ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಎತ್ ಬ್ಲೂ ಕಲರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲ; ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ,

"We may go before the Government of India for a temporary accommodation of money"

ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಬೇಕಾದ ಹಣ ಷಷ್ಠಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಯಾವತ್ತೂ ಒಪ್ಪರ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Do as the member propose to participate in the Debate on the Budget?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I do not want to develop the point further. Regarding, why I was compelled to mention that point regarding Finances was that he was so jubilant when he was reading out the longest speech possible ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಹಣ ಏನಾಯಿತು? ಶರಾವತಿ ಹಣ ಏನಾಯಿತು? ಇನ್‌ಫೆಂಟ್ರಿ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಣ್ಣೆ ಕೌಪನ್ ಇದೆ ಅದರ ಯಜಮಾನರು ಒಬ್ಬರು ಮುಂಧ್ರಾ ಇದಾರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಏನು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಏನು ಆಬ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕರು ಆಗಲು ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಯಾರಿಗೂ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದವರು, ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಒಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನಾಮತು ರೆಕ್ಕದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪೆಂಶನ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ತಮಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರೋಲಿಸಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲಿನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸವರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಸಬೇಕು? ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್, ಕ್ರಿಮಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಬೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅದುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಅಬೆಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟವರನ್ನು ಹಿತ್ತಲೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಮೆಂಬರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಒಬ್ಬ ಅಡಿಬರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆ, ಸಬ್ಸಿಡಿ, ರಿಬೇಟ್ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರಿಗೆ ರಿಬೇಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ? ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ ನೆಯ್ಯುವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂಬಳಿ ಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಗತಿಮೇ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಆಪಾದವಿದೆಯೇ? ಇಂಥ ಜುಬ್ಬುಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರಂಥ ವರನ್ನು ತಡೆಯದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾನಿ. ಅವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲರುವ ಹೆಗ್ಗಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಿಡದಿದ್ದರೆ, ಮಾರ್ಗನಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದು ಬರೀ ಭಾಷಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೊರತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನೆ ಆಸ್ತಿಯವೇ ಬೊಮ್ಮನೆಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕ್ಯಾಪ್ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಿರುವಾಗ ಸಹ ರಾಜ್ಯ ತತ್ತ್ವ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದಿತ್ತು? ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ, ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಸಾಲ, ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಎಂದು 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ತಂದಿರಿ? ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಹಣ ತಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೋಲುವಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲವೇ! ಆಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ರಾಂಡ್ ಮಾರ್ಷ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಖಾಸಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣದಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸೊಸೈಟಿ ಇಷ್ಟು ಮೂಟೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಕ್ರಿಯ ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ವ್ಯವಹಾರ, ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನೆಯ್ಯುವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರು ಹಣ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಕನ್ಸೂಮರ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಬಾರ್ಬರೋಗಾಗಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಬಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಪೇವಿಂಗ್ ಸೆಲೂನ್ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಒದಗಿಸುವ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ? ಕೆ. ಎಚ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಬುನಾದಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅದನ್ನು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದವೇ ಸೊಸೈಟಿಯವರು? ನಾನು ಬೇಕು ಎಂದು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಏಜೆಂಟರಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತಂದು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಮಾಡಿ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಿಲ್ಲ, ಬ್ಯೂಜೆಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಷ್ಟ್ರಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕದರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ 12 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಬರದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಬರದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮುಂಢು ವ್ಯಾಹಾರವನ್ನೇ ಬಿಡದಿರುವಾಗ ಈ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವವರಿಗೆ ಹದರಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚರಂಡಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯೇ? ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಾಗಬೇಕು. ವೆಸ್ಟ್‌ಇಂಡೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಫಿಲ್ಮ್‌ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲಿ, ಸಂಚಾರ ಹೆತೋಟಿಯನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು, ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು, ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಮನಸ್ಸು ಬಂದಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯೆ ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನನಗೆ ಕೋರದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ತಾನೆ ನಡೆಸುವುದೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಿಡಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ರೋಡು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಟಿಟುಯೆನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಬಂದು ಹಾಸನವ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಬಂದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಬೇರೊಂದು ನಗರ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅಂಥದ್ದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೀವರೇಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಥದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮಮಟ್ಟಿನ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿರಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸಗೆ ಬಾದರು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವೆಂದರೆ ಬರಬೇಕು? ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಈಗಿರುವ ರೋಡು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸುಚಾರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಪ್ತವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸದನರಾದ ಅಪ್ಪಣ್ಣನ ರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಾಗ ಅವರೊಡನೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನಿರುವ ಫೀಸನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದವರು ಈಗ.....

The Government which has yielded to threats is not worth continuing in office for a moment. I requested the Hon'ble Minister for Education, my dearest friend Sri S. R. Kanthi, to quit the ministership at once and get out of office and to say "I am here, another soldier who has sacrificed."

ಹೀಗೆ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವುದು ಅಲ್ಲ ಜನ ಕೊಡುವ ಹೂವಿನ ಹಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಲ್ಲ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು; ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲರಲು ರಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪರಂಪರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದರವೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಸಮಾಜ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಚರಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಡಪ್ಪ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಲಯವರು ಬೇಡ ಎಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮನ್ನೇ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. (ನಗು) ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಾವು ಭೂಷಣಪ್ರಾಯರಾದವರು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತಮ್ಮಂಥವರೂ ಎಂದರೆ ಏನು ? Please conclude the idea. An offer to me like that is an insult.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇಂತಹ ಅಂಶವು ತಮಿಳುನಾಡು ದುರ್ದೈವವಾದವರನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಂತಹವರು ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಪಂತ್ರಿಗಳವರು a great educationist, a great lawyer, ಇಂತಹ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಲಂಬಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಜನ ಏನುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ತಾವೇ ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೀರಿ.

ವಿದ್ಯಾಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ದುರಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡರವರೂ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮದರಾಸಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು, ಅದೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್‌ರವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಅದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಪಚಯವರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಏ.ಸಿ.ಪಾಟೀಲರವರು ಮತ್ತು ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಾವರ ಅಮರ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿವಾರು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲಾಪುರದೊಳಗಿರುವ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಚ್ಚಿಯವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಕ್ಕಂ ಅವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಹಿಂದೆ ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಆಗಿದ್ದವರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಅವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಇಂತಹ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರೂರೂ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದತ್ತು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಬರ್ಚಿನಲ್ಲೇ ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ ? ಇಷ್ಟೇ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಬರುವವರು, ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವವರು ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? bankruptcy of intelligence and bankruptcy of any other thing. ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ರುಜುವಾತು ಕೊಡುವುದು ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರುಜುವಾತು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ವಾಖಾಸಗಳಂತೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವರೆ ಅಂತಹ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪುವುದು ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪ್ರೆಸ್ ನೋಟನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಈ ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಈಗಿರುವ ಕಮಿಟಿಯವರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನುಡುಕುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿರುವ ಜನಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೇಖರಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಕ್ಷರ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮೂನೆ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಜನ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವಾಸ್ತವದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆನ ಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಈಗಲಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲನ್ಹೆ (ಮೊಡಬಿದ್ರಿ).—ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಜನೋಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಯಾವುದೂ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 44ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅವಧಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಕಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 44ರಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ; ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾವ್ಲೆ)

ಪ್ರತಿಕ್ಷಮರು ಅದಳಿತ ಪಕ್ಷವನ್ನಾಳಕ್ಕೆ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಿವಸ ಅಂಥ ಒಂದು ಜಡ್ಡು ಅಥವಾ ದಡ್ಡು ತನ ಬಿಂದುಹೋಗಿದೆ. ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ರೋಗ ಬಲವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಈ ಅದಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಜಡ್ಡು ಜುಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ, ಅದಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ. ತಿದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಳಿತ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅದಳಿತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

5-30 P.M.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಾಡರೆಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಸರ್ಕಾರವರು ಈಗ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಇದೆಯೇ, ಅವುಗಳಿಗೇನಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬುದೊಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಒಟ್ಟು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವೆಂದು ವಿವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇದರಂತೆಯೇ ವ್ಯವಸಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಮಾತ್ರ ಅಗಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆದರೆ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ವಸ್ತು ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೊಮ್ಮಿನುಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇದ್ದರಲ್ಲ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವೆಸ್ಟ್‌ಕೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಮ್ಮಿನುಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷದ ಭಂಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇದರ ಜಾ ಪಕ್ಕ ಸುಳಿಯದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕುಳಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವು ಅಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹಣವೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಣವೆ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವಿಮ್ಲಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಲಧ್ಯ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರಿ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಶೋಷಣೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ: ಇವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯು ದಿವ್ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಗ್ರ ಪೆಡ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನ ವಸ್ತು ಪೆಡ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಟ್ರೈಬಿನವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅನುಮತಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ತೀರಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿ ಎಂದರೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ ವಸ್ತು ಇರುತ್ತದೆ. ಪೆಡ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಟ್ರೈಬಿನವರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಂದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯುವ ಮುಗುಂ ಆಗಿ ಆ ಜನಾಂಗದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು? ಇದರಿಂದ ಆ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕರು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊಸಿತಾ ಅವರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನಾದರೂ ಏಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಇತರ ಸಮಸೋಯರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕವೆಂದು ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಅಂಥ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ನಮಗೆ ಬೇಡ ಇದು ಘಟಕಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಮಗೆ ವಿವಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಕ್ಕು. ಈ ಹೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಹರಿಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರದೋ

ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೋ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ದಿವಸ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ನಾಕರಿಯಲ್ಲ, ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀವರ ಅವರು 4 ಜನ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಾಯಕರು ಇವರಿಗೇನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ತಿಟ್ಟುನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಎಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರು ಹರಿಜನ ಸೇವಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಸೇವಕರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ದಲಿತವರ್ಗದವರು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವಂತೆಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ತ ಕೊಡಬೇಕು. 500ರೊಂದಿ 2,500ರ ರವರೆಗೆ ವಿಧ್ಯಾವಂತ ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಆದರೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಪ್ರಯೋಜನ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಬೇರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನು ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದರೆ ಟೈಂ ಮತ್ತು ಕೆಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮಗೆ 10 ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸುಯೋಜಿತವಾಗಿ ಹೊರತು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬಡ್ತಿ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾರನ್ನ.—ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ 60 ನಿಮಿಷಗಳಿರುವ ಬದಲು 65 ನಿಮಿಷಗಳಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೆಳಮಧ್ಯ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾರನ್ನ.—ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪೆಡ್ರೋಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಸಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಎಷ್ಟೋ ವಿಧ್ಯಾಮಂದಿರಗಳಿಗೆ, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾಸೌಲತೃಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಇವರು ಮಾಡುವಂತಹದೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಸೇವಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಹೊರತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ರತಕ್ಕವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೆಡ್ರೋಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೈಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ಮಾನವ ಸಂಪತ್ತಿನ ರಕ್ಷಣೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರಿನ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಯೋಜನಾ ಶಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಹೇನ್)

ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಜನ ದಲಿತವರ್ಗದವರ ಪರವಾಗಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಜನರೂ ದಲಿತವರ್ಗದವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೋಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಅವರಂತೆಯೇ ಬಿಡುವ ಕಾಲವಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಪಾನ್ ಪ್ರಕಾಶಂ ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ದಲಿತವರ್ಗದವರೊಡನೆ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಜನರು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದೆಂದು ದನ್ನು ನಾನು ಈಗಲೇ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ವೇಳೆಯಾಯಿತು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಹೇನ್.—ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತುವದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ದಲಿತವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Chair's Ruling re: Expunction of Certain Remarks)

MR. SPEAKER.—Now, before I call upon another member, I must deal with a very important matter. I wish the hon'ble member who spoke about the Governor was present here. He raised a very serious matter and I drew his attention to it. He mentioned to me that he had not said anything which was objectionable. I have got a copy of that portion which relates to the matter. I am sorry the member is not here now. I sent a messenger to find out whether he was in the lobby so that he might be requested to come in and hear it himself.

I am sorry, a few sentences which I read are not only objectionable but highly objectionable. I am dealing with it to-day only because I do not want the Press to report it. I direct that these sentences will be expunged. I am making this very clear to the House and those who are here to record the proceedings * * * *

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಒಂದಾಗಿ ನವಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಆ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಈ ಸಭೆಯು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರತಿ ಸುಮಾರು 3 ಭಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಠರಾವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡ

* * * * * Expunged as ordered by the Chair.

ಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅನೇಕರು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ಹಟವಾದಿಗಳ ದುರಾಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಲೆಬಾಗಿ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ರಾಧರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಆತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನೆಂದು ಸ್ಪೆಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆದೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಮಾಜವಾದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಸೋಷಲಿಜಮ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆದೋ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಅದೇಳತ ಪಕ್ಕದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಅದರ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಹಿ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನು, ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮತಾವಾದ ನಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸುಮಾಡಿ 2-3 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟೂಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಚಿನ್ನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನು ಕಾನೂನ್‌ನಿಟ್ಟೂಷನ್ನಿನ 17ನೇ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಇದ್ದರೆ ಆತ್ಮ ವಿಲ್ಲದ ಶರೀರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರೆ ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಹಗೀರ್ ದಾರರಾಗಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ಅನ್ನು 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್‌ಮಾಡಿ ರೈಟ್‌ಅಫ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು 12 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ಎಂದರೆ 7 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಈಗ 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಡಬಲ್‌ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಎಂದರೆ ಆಕ್ಯುಯರ್ ಪೇಮೆಂಟ್‌ನ 4 ಪಟ್ಟು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವವಾಗೆ ಆಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಾಗ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

6.00 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನೆತಾನೆ ಪೊಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬೇರರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ)

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ 7-8 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಡೋಡಿ ಮತ್ತು ಚಿಡಗೂಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಾನು ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸುಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕೇಸಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಪಟವರ್ಧನ್ ಎಂಬವರ ಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಮಾಡಿ 20 ಜನ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರನ್ನು ರಾತ್ರಿಯೇ ರಾತ್ರಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆನ್‌ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮೀಷನರಿಗೂ ಪಿಟಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅವರು ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. 8 ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಮಾತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದವಡಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ. ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀತಿ ನಿಯಮವಿದೆ. Executive officers ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನೂರಾರು ಜನರ ಎದುರಿಗೆ ಅವರ ಕೈ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಡಿವಿಷನ್ ಕಮಿಷನರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಖೂನಿ ದರೋಡೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ನಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet tomorrow at half past Twelve.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Twelve of the Clock on Tuesday, the 3rd March 1964.